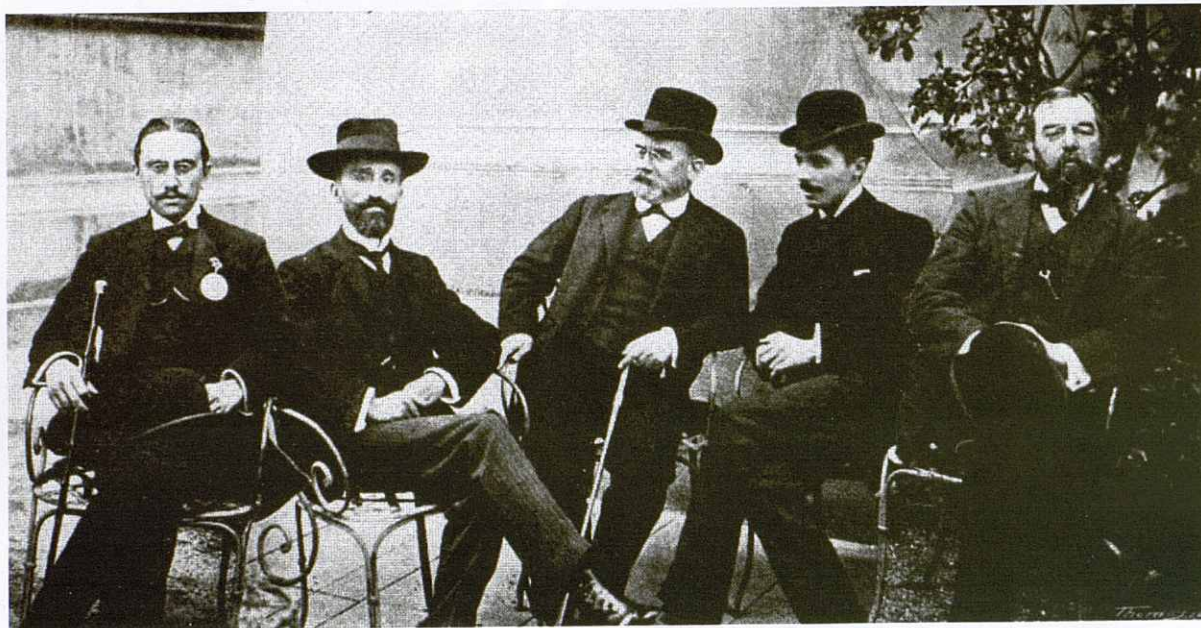

Centenari del primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana

D'esquerra a dreta: Jaume Algorra i Postius, Jaume Massó i Torrents, Antoni Rubió i Lluch, Josep Pijoan i Soteras, Joaquim Casas-Carbó. *Catàleg d'exposicions - Maria Pilar Perea - Biblioteca de Catalunya*

col·laboracions

14

Fa cent anys, l'escriptor mallorquí Miquel dels Sants Oliver escrivia un article magnífic per la seva originalitat i temàtica parlant del perquè un poble català feia un Congrés de la Llengua, deia: "potser ens poden titllar de perillosos, delirants, si es vol dir així. Però ningú ens podrà tractar de vulgars i monòtons. A través dels anys no ni ha res que no embelleixi i es depuri". Es referia a la creació del Congrés i l'Exposició bibliogràfica sobre la llengua catalana, que havia patit greuges importants des de principis del segle XVIII. Seguia: "així doncs aquests actes són la incorporació de la nostra vida i la nostra acció al tresor de la història".

Enguany s'ha celebrat el centenari d'aquella iniciativa amb una exposició bibliogràfica i un seguit d'actes des de la Universitat de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans. Enmig d'aquest centenar d'anys hi ha hagut un altre període llarguíssim de greuges contra la llengua i cultura catalanes; no obstant el cos social del nostre país és prou sòlid i procedeix d'una història que té més de mil anys, és aquest recorregut històric, durant el qual s'ha estructurat la nostra cultura, la nostra història i pensament; persones d'origens diversos que tot incorporant-se i tot creixent ens hem fet grans, una cultura es pot considerar adulta quan es coneix a sí mateixa i es defineix per uns trets que l'embelleixen i dels quals n'és part constituent tothom qui l'estima.

Ara, cent anys després d'aquella il·lusió de fer nova una llengua tan antiga, més moderna, adaptada als nous temps, sentint a prop l'essencial enfront del que

és vulgar, ens agrada rememorar i recuperar la força que té la vida quotidiana de la ciutat i de casa plena de llenguatge ric, de gestos i accions que ens incorporen a la història del nostre país.

El Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana fou del 13 al 18 d'octubre de 1906. El seu promotor i president fou el manacorí Antoni M. Alcover. Era coautor, al costat de Francesc de Borja Moll, del Diccionari català-valencià-balear. Era una oportunitat per trobar-se lingüistes d'arreu i fer un gest de modernització de la llengua i de les formes d'expressió, seguint els models que la nova societat industrial promovia arreu d'Europa.

L'objectiu del Congrés fou la discussió de qüestions relacionades amb l'estudi i la promoció del català, fet que hauria de conduir, a més, a l'elaboració de la Gramàtica Catalana i del Diccionari General de la Llengua Catalana de Pompeu Fabra. Un dels orientadors estrangers del congrés fou Bernhard Schädell; hi participaven lingüistes d'arreu de l'àmbit lingüístic català que tractaren aspectes de l'idioma al Principat de Catalunya, al País Valencià, al Rosselló, a les Balears, a l'Alguer i a la Grècia del segle XIV. Foren presentats 17 temes a discussió i hi hagué 61 comunicacions. El congrés va tenir un alt nivell en aspecte científic i va reforçar el renaixement lingüístic i literari als Països Catalans.

Durant les mateixes dades, enguany, s'ha volgut